

**STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA
W POWIECIE CHRZANOWSKIM
na koniec września 2013 roku**

POZIOM BEZROBOCIA I STOPA BEZROBOCIA

Na koniec września 2013 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie figurowało **6 858 osób bezrobotnych**. W porównaniu do miesiąca poprzedniego odnotowano wzrost o 133 osoby, tj. o 1,9%. Liczba bezrobotnych wzrosła także w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego – o 703 osoby, tj. o 11,4%.

Tabela 1. Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia
(stan w końcu okresu sprawozdawczego)

Wyszczególnienie	Wrzesień 2012	Wrzesień 2013
Bezrobotni zarejestrowani:	6155	6858
- mężczyźni	2700	3191
- kobiety	3455	3667
Z liczby bezrobotnych:		
- dotychczas niepracujący	1101	1127
- zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	319	484
- posiadający prawo do zasiłku	940	863
Stopa bezrobocia w powiecie chrzanowskim	14,4%	15,9%

Na koniec września 2013 roku w odniesieniu do sierpnia 2012 roku odnotowano wzrost liczby bezrobotnych zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn. Wśród populacji mężczyzn liczba bezrobotnych wzrosła o 491 osób natomiast wśród populacji kobiet liczba bezrobotnych wzrosła o 212 osób.

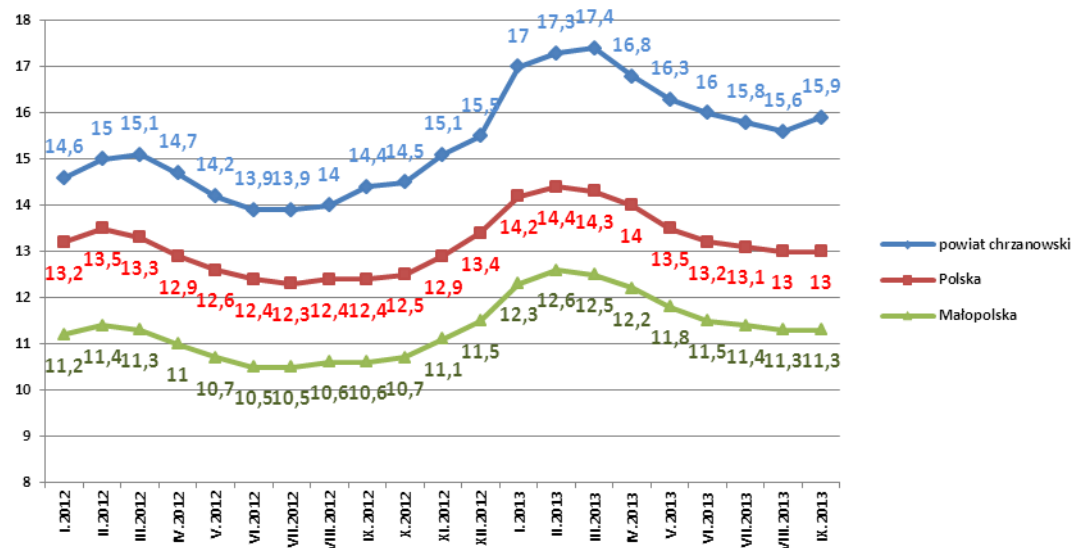
Ponadto w ewidencji odnotowano **1127 osób dotychczas niepracujących, 484 zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz 863 osoby posiadające prawo do zasiłku dla bezrobotnych**. Powyższe kategorie uległy następującym zmianom w porównaniu do analogicznego okresu sprawozdawczego roku 2012 :

- liczba osób dotychczas niepracujących zwiększyła się 2,4 % (o 26 osób),
- liczba zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy zwiększyła się o 51,7 % (o 165 osób),
- liczba posiadających prawo do zasiłku zmniejszyła się o 8,2 % (o 77 osób).

We wrześniu 2013 roku **wskaźnik stopy bezrobocia** liczony dla powiatu chrzanowskiego osiągnął poziom **15,9%** co w porównaniu do września 2012 roku oznacza wzrost o 1,5 punktu procentowego. Stopa bezrobocia dla województwa małopolskiego wyniosła natomiast 11,3% a dla kraju 13%.

Zmiany stopy bezrobocia od roku 2012 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Zmiany stopy bezrobocia w latach 2012 – 2013

PŁYNNOŚĆ BEZROBOCIA

Od początku roku 2013 roku **zarejestrowano 7424 osób**. W analogicznym okresie roku 2012 zarejestrowano 6870 osób. Oznacza to, że napływ bezrobotnych w roku 2013 był wyższy o 554 osoby (o 8,1%) niż w takim samym okresie roku 2012. Wśród bezrobotnych nowo zarejestrowanych 5929 osób (80%) stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny. Spośród osób nowo zarejestrowanych 1321 osób, tj. 18% stanowiły osoby dotychczas niepracujące.

Tabela 2. Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani
(stan w ciągu okresu)

Wyszczególnienie	I – IX.2012	I – IX.2013
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	6870	7424
z liczby ogółem:		
- zarejestrowani po raz pierwszy	1445	1495
- zarejestrowani po raz kolejny	5425	5929
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	6379	7247
w tym m. in.:		
- podjęcia pracy subsydiowanej	128	174
- podjęcia pracy niesubsydiowanej	2644	2961

Od początku 2013 roku **wyrejestrowano 7247 osób**. W analogicznym okresie roku 2012 wyrejestrowano 6379 osób. Oznacza to, że odpływ w roku 2013 był wyższy o 868 osób (13,6%) niż w roku 2012.

Główną przyczyną utraty statusu bezrobotnego było **podjęcie pracy**. Od początku 2013 roku **3135 osób** zostało wyłączonych z ewidencji z powodu podjęcia pracy, co stanowiło **43,3%** ogółu wyłączeń z ewidencji. Drugą z najczęstszych przyczyn wyłączeń z rejestru było **niepotwierdzenie gotowości do pracy**. Od początku roku 2013 **1995 osoby** zostały wyłączone z ewidencji z tego powodu, co stanowiło **27,5%** odpływu.

Przyczyną pozbawienia statusu bezrobotnego była także **dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego** (455 osób, tj.6,3%) oraz **odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy** (74 osoby, tj.1%).

Utrata statusu bezrobotnego może mieć związek także z dezaktywacją zawodową.

Od początku 2013 roku przyczynami tego typu wyłączeń z ewidencji bezrobotnych były:

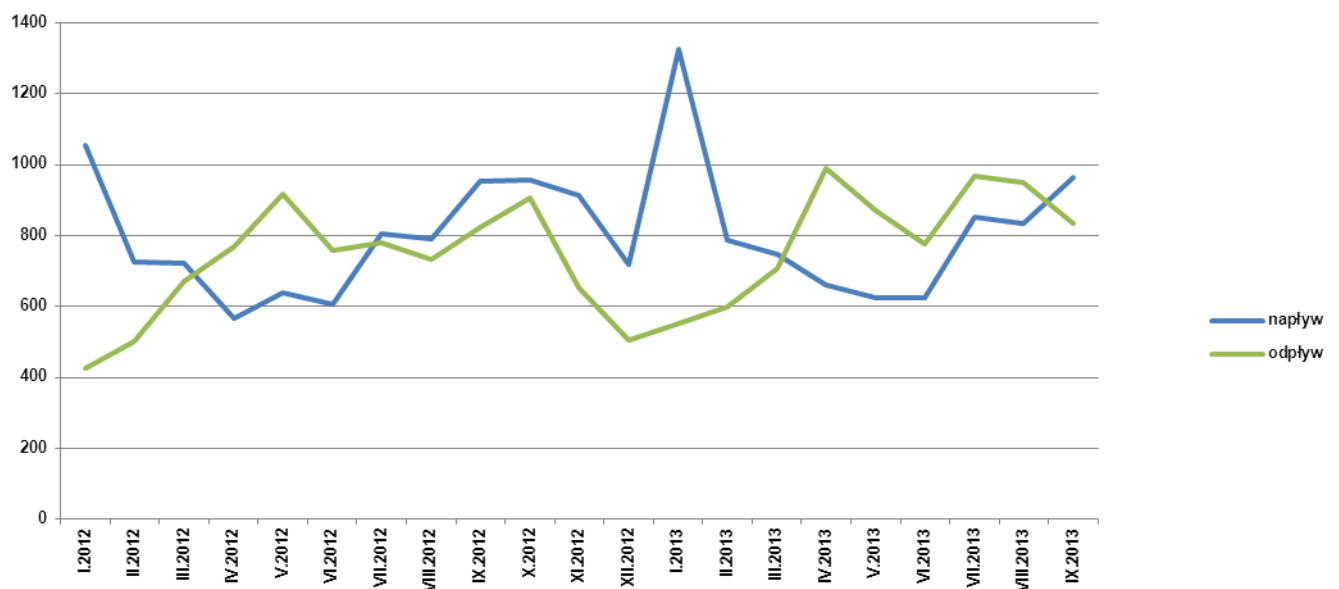
- nabycie praw emerytalnych lub rentowych – 141 osób (1,9%)
- nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 173 osób (2,4%)

Odpływ z ewidencji osób bezrobotnych od początku roku 2013 związany był także z:

- rozpoczęciem szkolenia – 333 osoby,
- rozpoczęciem stażu – 649 osób,
- rozpoczęciem prac interwencyjnych - 42 osoby,
- rozpoczęciem pracy społecznie użytecznej – 93 osoby,
- otrzymaniem środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 83 osoby,
- podjęciem pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego – 46 osób,
- rozpoczęciem realizacji kontraktu socjalnego – 8 osób.

Stan bezrobotnych zależy od dwóch czynników: *napływu*, czyli liczby osób rejestrujących się jako bezrobotne w danym okresie, oraz *odpływu*, czyli liczby osób tracących status bezrobotnego w tym samym okresie. Poniżej przedstawiono na wykresie bilans bezrobocia w okresie od stycznia 2012 roku do września 2013 roku.

Wykres 2. Płynność bezrobocia w okresie I.2012 – IX.2013

STRUKTURA BEZROBOTNYCH W POWIECIE CHRZANOWSKIM

Większą część populacji bezrobotnych zarejestrowanych w chrzanowskim Urzędzie Pracy stanowią kobiety. Na koniec września 2013 roku **w liczbie 3667 osób**, stanowiły **53,5%** ogółu bezrobotnych. W porównaniu do września 2012 roku ich liczba **wzrosła o 212 osób** (6,1%), przy jednoczesnym spadku udziału w bezrobociu ogółem o 2,6 punktu procentowego. Bezrobocie wśród mężczyzn zwiększyło się w tym czasie o 491 osób (18,2%).

Ponadto we wrześniu br. odnotowano **wzrost** liczby **bezrobotnych zamieszkałych na wsi** w stosunku do września 2012 roku. Liczba osób tej kategorii zwiększyła się **o 246 osób** do poziomu **2357 osób**, stanowiąc **34,4%** ogółu bezrobotnych. Bezrobocie wśród mieszkańców miast wzrosło o 457 osób (11,3%) w stosunku do września 2012 roku.

W ewidencji urzędu pracy zanotowano **niższą o 77 osób** niż przed rokiem **liczbę bezrobotnych z prawem do zasiłku**. W końcu omawianego miesiąca bezrobotni posiadający prawo do zasiłku, w liczbie **863 osób**, stanowili **12,6%** ogółu bezrobotnych.

W końcu września br. w chrzanowskim urzędzie pracy zarejestrowanych było ogółem **6067 osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy**, którzy stanowili **88,5%** ogółu bezrobotnych. W porównaniu z analogicznym okresem roku 2012 ich liczba **wzrosła** o 646 osób, tj. o 12% (przy jednoczesnym wzroście udziału procentowego w stosunku do ogółu bezrobotnych – o 0,4%).

W grupie bezrobotnych uznanych ustawowo za będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w końcu września 2013 roku w chrzanowskim urzędzie pracy zarejestrowanych było:

- 1329 osób do 25 roku życia (19,4% ogółu),
- 3163 osoby długotrwale bezrobotnych (46,1% ogółu),
- 1498 osób powyżej 50 roku życia (21,8%),
- 1589 osób bez kwalifikacji zawodowych (23,2% ogółu),
- 1576 osób bez doświadczenia zawodowego (23% ogółu),
- 3362 osoby bez wykształcenia średniego (49% ogółu),
- 549 samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (8% ogółu),
- 205 osób, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia (3% ogółu),
- 325 niepełnosprawnych (4,7% ogółu),
- 587 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (8,6% ogółu),
- 30 osób po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego (0,4%)

Tabela 3. Struktura osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	Liczba osób zarejestrowanych	
	wrzesień 2012	wrzesień 2013
W wieku do 25 roku życia	1328	1329
Długotrwale bezrobotni	2770	3163
Powyżej 50 roku życia	1255	1498
Bez kwalifikacji zawodowych	1453	1589
Bez doświadczenia zawodowego	1537	1576
Bez wykształcenia średniego	2940	3362
Samotnie wychowujący dziecko do 18 roku życia	486	549
Po odbywaniu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	158	205
Niepełnosprawni	314	325
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	536	587
Osoby po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	19	30

Analizując strukturę osób bezrobotnych w odniesieniu do grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy można zauważyć, iż na koniec września 2013 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego wszystkie kategorie osób uległy zwiększeniu.

Największy wzrost nastąpił wśród osób bez wykształcenia średniego (o 422 osób tj. 14,4%) oraz wśród osób długotrwale bezrobotnych (o 393 osoby, tj. o 14,2%). Długotrwale bezrobotni są mniej podatni na różne formy aktywizacji. Pozostawanie bez pracy uznają najczęściej za stan normalny i potrzeba dużo wysiłku, tak ze strony publicznych służb zatrudnienia, jak i ich samych, by tą sytuację zmienić. Jedną z przyczyn takiej sytuacji jest rozwinęta na szeroką skalę „szara strefa”, w której osoby długotrwale bezrobotne stanowią większość „pracujących”. Problemem jest też brak stałych ofert pracy (praca dorywcza, krótkotrwała „umowy śmieciowe”), co powoduje, że osoby powracają do rejestru bezrobotnych. Niekorzystne zmiany zanotowano również w odniesieniu do osób bezrobotnych, powyżej 50 roku życia. Na koniec września 2013 roku w ewidencji tut. Urzędu pozostawało 1498 takich osób a ich liczba wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 243 osoby. Ta grupa osób stanowiła 21,8% wszystkich osób zarejestrowanych w PUP. Oznacza to, iż co piąta osoba pozostająca w ewidencji tut. urzędu ukończyła 50 lat. Bezrobocie w tej grupie wiekowej spada znacznie wolniej niż w pozostałych. Wiele osób w tym wieku nawet nie stara się o pracę, uważając, że są „zbyt starzy”, a także „słabo wykształceni” lub ich wykształcenie jest nieprzydatne, nie znają języków, nie potrafią obsługiwać komputera. Program aktywizacji osób po 50 roku życia musi zatem być kompleksowy. Z jednej strony wzmacniamy ich poczucie własnej wartości np. poprzez poradnictwo indywidualne czy uczestnictwo w tematycznych warsztatach, a także uzupełniamy lukę kompetencyjną np. w zakresie obsługi komputera czy też aktualizacji uprawnień zawodowych.

Ponadto analizując strukturę bezrobocia dodatkowo należy wskazać, że **wg poziomu wykształcenia** najliczniejszą grupę (1744 osoby, tj. 25,4% ogółu) stanowiły osoby posiadające **wykształcenie zasadnicze zawodowe**, a **wg wieku osoby** w przedziale **25-34 lat** (2089 osób, tj. 30,5% ogółu). Z kolei w strukturze **wg stażu pracy** dominowały osoby pracujące od roku do 5 lat (1585 osób, tj. 23,1% ogółu), a **wg czasu pozostawania bez pracy** osoby zarejestrowane przez okres 6 do 12 miesięcy (1723 osoby, tj. 24,8% ogółu).

WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Od początku roku 2013 chrzanowski urząd pracy miał do dyspozycji **2096 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**, czyli **o 135 więcej** niż w analogicznym okresie 2012 roku, w tym:

- 1212 ofert zatrudnienia niesubsydiowanego,
- 63 oferty prac interwencyjnych,
- 3 oferty robót publicznych,
- 45 ofert doposażenia stanowiska pracy,
- 684 oferty stażu,
- 89 oferty prac społecznie użytecznych.

Tabela 4. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

										2013	2013
										wrzesień	narastająco
Ogółem wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym:										199	2096
w tym	zatrudnienie lub inna praca zarobkowa									194	1323
	w tym	niesubsydia								172	1212
		prace interwencyjne								13	63
		roboty publiczne								0	3
		doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy								9	45
	miejsca aktywizacji zawodowej									5	773
	w tym	staże								5	684
		prace społecznie użyteczne								0	89
		przygotowanie zawodowe dorosłych / w miejscu pracy								0	0
	przechodzące									218	–
✓	dla niepełnosprawnych									5	53
✓	pozyskane									18	373
✓	zamknięte									49	1298
✓	otwarte									150	798
✓	EURES:									492	2230
	w tym	pracodawcy zagraniczni								492	2230
		pracodawcy krajowi								0	

Na koniec września 2013 roku wolne miejsca pracy w porównaniu do ubiegłego miesiąca utrzymały się na podobnym poziomie. Pojawiły się oferty pracy dla osób niepełnosprawnych głównie w zawodach: sprzątaczką, pracownikiem ochrony, magazynier oraz pojedyncze oferty dla osób wykwalifikowanych (inżynier budownictwa, nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodu, psycholog, technik elektroradiolog, plastyk, kierownik działu marketingu). Napływają oferty z branży budowlanej (murarz, brukarz, operator sprzętu ciężkiego). Na zgłoszone w miesiącu wrześniu oferty pracy oraz miejsca pracy pozostałe w dyspozycji Urzędu z poprzednich okresów sprawozdawczych skierowanych zostało na rozmowy kwalifikacyjne do pracodawców przez pośredników PUP Chrzanów 450 kandydatów.

Tabela 5. Zatrudnienie / zaktywizowanie bezrobotnych za pośrednictwem PUP

				2013	2013
				wrzesień	wrzesień
Zatrudnienie lub zaktywizowanie bezrobotnych za pośrednictwem PUP:				94	1169
w tym	zatrudnienie lub inna praca zarobkowa			77	428
	w tym	niesubsydia		49	254
		prace interwencyjne		11	42
		roboty publiczne		0	3
		bezrobotni, którzy otrzymali dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej		10	83
		doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy		7	46
	miejsca aktywizacji zawodowej			17	741
	w tym	staże		17	648
		prace społecznie użyteczne		0	93
przygotowanie zawodowe dorosłych / w miejscu pracy		0	0		
kontrakt socjalny			0	17	

Od początku roku 2013 zaktywizowano za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie **1075 osób**, w tym:

- 254 osób podjęło pracę niesubsydiowaną,
- 42 osoby podjęły prace interwencyjne,
- 3 osoby podjęły roboty publiczne,
- 83 osoby otrzymały dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- 46 osób zostało zatrudnionych w ramach doposażenia stanowiska pracy,
- 648 osób zostało skierowanych do odbycia stażu,
- 93 osoby rozpoczęły prace społecznie użyteczne,
- 17 osób rozpoczęło kontrakt socjalny